

EGSO VIJESTI RUJAN 2023.

Stanje Europske unije 2023. Reakcije Grupe poslodavaca EGSO-a

Povodom govora predsjednice von der Leyen o stanju Unije, održanog u Europskom parlamentu 13. rujna 2023., grupa poslodavaca izradila je dokument s prvim reakcijama. Dokument ima namjeru potaknuti daljnju analizu kako bi se istaknula relevantna pitanja za europska poduzeća. Istovremeno Predsjednik Grupe poslodavaca Stefano Mailla poslao je pismo predsjednici von der Layen u kojem izražava svoje slaganje s njenom izjavom da bi Europa trebala učiniti "što god je potrebno" kako bi ponovno stekla svoju konkurentnu prednost.

Grupa poslodavaca podržava stav da konkurentnost mora biti u središtu europske političke rasprave, posebno uoči europskih izbora kako bi ti mogla biti snažno ugrađena u buduće prioritete Komisije.

U pismu se nadalje navodi 5 mjera koje je potrebno sprovesti u cilju povećanja konkurentnosti europskih poduzeća:

1. Provjera konkurentnosti od strane neovisnog tijela za svaki novi zakon.

Poslodavce zanima pojašnjenje kako će izgledati to „neovisno tijelo“ i kako će djelovati u praksi;

2. Smanjenje obveze izvješćivanja za poduzeća na 25% - Deregulacija je

ključna za smanjenje administrativnog opterećenja poduzeća, posebice malih i srednjih poduzeća. To je dobrodošla i opipljiva mjera koja bi mogla pomoći u rasterećenju MSP-ova u EU-u i mogla bi potaknuti ulaganja.

Dolazno zakonodavno opterećenje i dalje je vrlo veliko. Važno je da se ova mjera primjenjuje i na prijedloge koji su trenutno na stolu, npr. due diligence

ili SMEI. Umjesto dodavanja novih propisa, Evropi treba "razdoblje probave" kako bi se pozabavila nedavno usvojenim propisima.

Poslodavce zanima kako će ova inicijativa biti sprovedena u praksi, koji će biti njegovi pravi zadaci, na koje obveze izvještavanja će se odnositi i kako će se osigurati da države članice provode ovu mjeru;

3. Imenovanje izaslanika za mala i srednja poduzeća - Ovo je pozitivan korak za poboljšanje vidljivosti malih i srednjih poduzeća u kreiranju politike EU-a. Uspjeh izaslanika ovisit će o strukturi koja je dana toj ulozi i utjecaju koji će ta uloga imati na europske institucije. Također će biti ključno da nadolazeći izaslanik za mala i srednja poduzeća djeluje kao poveznica između predstavnika malih i srednjih poduzeća u Bruxellesu i na nacionalnoj razini. Grupa poslodavaca EGSO-a spremna je blisko surađivati s izaslanikom za mala i srednja poduzeća koji će biti imenovan

4. Dijalozi o čistoj tranziciji s industrijom – poslodavci podrzavaju potporu za uspješno provođenje zelene tranzicije koja je prilagođena različitim sektorima industrije. Potrebno je imati više jasnoće u konkretnoj provedbi ove mjerne. Potpore i pomoći za uspješnu tranziciju mora se dati industrijama iz svih sektora, a ne samo onima koji su aktivni u čistoj tehnologiji.

5. Strateški dijalog s poljoprivredom: Poslodavci u EU-u naporno rade kako bi osigurali opskrbu hranom u EU-u, stoga EGSO Grupa poslodavaca pozdravlja priznanje za rad i otpornost europske poljoprivredne zajednice u nedavnim krizama. Najavljeni "strateški dijalog" o budućnosti poljoprivrede u Evropi ključan je za EU i za njezin poljoprivredni i poljoprivredno-prehrambeni sektor. Poslodavci se nadaju ce ovaj strateški dijalog započeti analizom politika Zelenog plana koje su već na stolu i da će svi novi

prijedlozi biti podložni procjeni izvedivosti i proračuna kako bi se ambicije EU-a uskladile s njegovim resursima.

Osim navedenih tema iz govora predsjednica EK vezanih na konkurentnost europskog poslovnog sektora, Grupa poslodavaca naglašava i slijedeće bitne elemente:

- Nedostatak radne snage i vještina

Pozitivno je vidjeti da je nedostatak radne snage i vještina u govoru predsjednice von der Leyen prepoznat kao jedan od glavnih izazova za europska poduzeća. U uvjetima digitalne i zelene tranzicije i demografskim starenjem nužno je uhvatiti se u koštač sa strukturnim neusklađenostima vještina. To zahtijeva cjelokupnu kombinaciju politika na odgovarajućoj razini kako bi se osigurala kvalificirana radna snaga koja je potrebna europskim tvrtkama da budu konkurentne, produktivne i inovativne. Poslodavci vide hitnu potrebu za rješavanjem problema kombinacijom različitih mjera, na primjer iskorištanjem neiskorištenog radnog potencijala (npr. žena s obvezama skrbi), poboljšanjem okvirnih uvjeta koji ljudima omogućuju da imaju (više) djece, kao i ekonomskom migracijom državljana trećih zemalja u EU. EU bi trebao biti privlačno odredište za legalnu i kvalificiranu radnu migraciju, posebno u deficitarnim zanimanjima u globalnoj utrci za talentima.

- Ubrzano izdavanje dozvola za energiju vjetra

Brzo i učinkovito izdavanje dozvola ključno je za konkurentnost u svim sektorima.

- Fokus na globalne lance opskrbe

Poslodavci naglašavaju važnosti otvorene i poštene trgovine, kao i prepoznavanje stvarnih uskih grla duž globalnih opskrbnih lanaca. Pozitivno je što je predsjednica von der Leyen naglasila cilj dovršetka trgovinskih sporazuma i što je spomenula ulaganje EU-a u partnerstva. Nadalje, poslodavci pozdravljaju naglasak stavljen u

SOTEU na suradnju u sirovinama i osnivanje novog Kluba kritičnih sirovina. Pojava zelenih tehnologija stavlja golem pritisak na opskrbne lance sirovinama, pa su nam potrebne brze i dobro ciljane akcije, kako u zemlji tako i u inozemstvu, kako bismo ostali otporni i osigurali naš kontinuirani prosperitet.

Kritički osvrt poslodavaca na SOTEU:

- Iako je Jedinstveno tržište i prepreke u provedbi jedinstvenog tržišta jedan od glavnih prioriteta za rješavanje institucija EU-a i država članica, ono nije niti jednom spomenuto u SOTEU. Fokus na provedbu i provedbu propisa koji su već na snazi trebao je dobiti jači fokus.
- Iako se raspravljalo o proširenju, nije predložen konkretan vremenski okvir niti su se spominjale gospodarske mogućnosti i izazovi koje proširenje donosi EU.

Poslodavci pobijaju mišljenje EGSO-a o reguliranju minimalnih pauza za sektor povremenog prijevoza putnika

21. rujna - Grupa poslodavaca Europskog gospodarskog i socijalnog odbora snažno je izrazila svoje neslaganje s usvojenim mišljenjem na plenarnom zasjedanju 21. rujna EGSO-a o uredbi o minimalnim pauzama za sektor povremenog prijevoza putnika i progurala protumišljenje, koje je u skladu s prijedlogom Europske Komisije i tekućem radu u Europskom parlamentu.

„Usvojeno mišljenje EGSO-a potpuno je zanemarilo činjenicu da je prijedlog Komisije jedinstvena prilika da se postojeća pravila konačno prilagode potrebama vozača autobusnog turizma“, rekao je član Grupe poslodavaca Vasco de Mello, istaknuvši da ovaj sektor ima svoje specifičnosti i da je u potpunosti s drugačijim karakteristikama od prijevoza tereta ili čak redovitog prijevoza putnika.

U svibnju je Europska komisija predložila reviziju pravila vezanih uz radno vrijeme u sektoru povremenog prijevoza putnika. Promjene su usredotočene na vrijeme vožnje i odmora i imaju za cilj uvesti veću fleksibilnost, istovremeno osiguravajući učinkovite i visokokvalitetne usluge i poboljšavajući uvjete rada i vožnje za vozače, uključujući smanjenje stresa i umora.

Prijedlog Komisije ne uvodi nikakvu promjenu minimalnog trajanja stanki ili odmora, niti maksimalnih vremena vožnje. Uključuje samo izmjene u načinu organiziranja odmora, proširenje '12-dnevnog odstupanja' na povremeni domaći prijevoz putnika te mogućnost odgode dnevnog odmora za jedan ili dva sata, ovisno o ukupnoj dnevnoj vožnji.

Posao vozača turističkih autobusa znatno se razlikuje od rada vozača kamiona, u smislu načina rada i vožnje: česta zaustavljanja, duža vremena čekanja turista da posjete zanimljiva mjesta (kada se vozači odmaraju), relativno kraće vožnje i ponekad reagiranje na specifične zahtjeve zahtjevi kupaca.

Protumišljenje Grupe poslodavaca EGSO-a, koje je dobilo 110 glasova za, 151 protiv i 6 suzdržanih, bit će priloženo EGSO-u predstavljajući manjinsko mišljenje, temeljeno na stvarnim podacima iz sektora.

"Nije istina da će vozači biti prisiljeni voziti dulje i da se pravila neće poštovati. Naprotiv, neke odredbe dopuštaju vozačima da sami odlučuju i bolje raspoređuju svoje pauze, budući da postoji mogućnost prekida stanke od 45 minuta. u 15-15-15, što može puno bolje odgovarati trenutnoj situaciji na terenu. To je glavni razlog zašto je uvođenje fleksibilnosti ključni dio prijedloga Komisije, toplo pozdravljen od strane kompanija i vozača," dodao je de Mello.

Predstavljajući protumišljenje, članica Grupe Isabel Yglesias, objasnila je da nova pravila dopuštaju vozačima da odluče i rasporede svoje stanke na bolji način koji odgovara njihovom rasporedu. Stoga je fleksibilnost u vremenu odmora i pauzama koju je predložila Europska komisija opravdana i u interesu je sigurnosti na cestama, vozača, kupaca i poduzeća.

Na kraju, Skupina poslodavaca preporučuje poduzimanje dalnjih mjera za privlačenje više ljudi u sektor i usklađivanje pravila za dobivanje vozačkih dozvola, uz stvaranje financijske potpore za dobivanje takvih dozvola. Više fleksibilnosti sigurno neće ugroziti atraktivnost sektora, naprotiv.

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/counter_opinion_eesc_ten816.pdf

- **TEN/816 – Minimalne stanke i razdoblja odmora u sektoru povremenog prijevoza putnika**
-

- Vijesti skupine poslodavaca rujan 23:

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/september_newsletter_vs4.pdf

- Bilten EGSO Info, rujan 2023

<https://www.eesc.europa.eu/hr/news-media/eesc-info/092023>

581. PLENARNO ZASJEDANJE 20.-21/09/2023

RASPRAVE

Revizija višegodišnjeg finansijskog okvira u sredini programskog razdoblja, uz sudjelovanje Johannaesa Hahna, povjerenika za proračun i administraciju, i Margaride Marques, zastupnice u Europskom parlamentu, potpredsjednice Odbora za proračune, u vezi s usvajanjem mišljenja ECO/625 „Revizija višegodišnjeg finansijskog okvira u sredini programskog razdoblja”.

Predstavljanje europske građanske inicijative „Fur Free Europe” (Za Europu bez krvnog) u sredini programskog razdoblja, uz sudjelovanje Elise Fleury, organizatorice europske građanske inicijative i voditeljice kampanje, organizacije Eurogroup for Animals, i Tilly Metz, zastupnice u Europskom parlamentu, potpredsjednice Pododbora za javno zdravlje.

Potpore civilnom društvu u području temeljnih prava u državama članicama i zemljama proširenja, uz sudjelovanje Ivanke Shalapatove, ministrici rada i socijalne politike Republike Bugarske, u vezi s usvajanjem mišljenja SOC/762 „Potpora i financiranje civilnog društva u području temeljnih prava, vladavine prava i demokracije”.

Poveznica na usvojena mišljenja na 581. tom plenarnom zasjedanju: [ovdje](#)

Izdvojena mišljenja:

- **ECO/622 – Nova pravila gospodarskog upravljanja primjerena budućnosti**

Referentni COM(2023) 240 final; COM(2023) 240 final; COM(2023) 241
dokument/i: final; COM(2023) 242 final 2023/0136 NLE
EESC-2023-02275-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja jednostavniji i transparentniji okvir gospodarskog upravljanja, smanjenje tendencije prema procikličnosti, poboljšanje u području nacionalne odgovornosti i pojačano provođenje, diferencijaciju i usklađenju fiskalnu prilagodbu svake države članice, na temelju zajedničkog okvira za upravljanje;
- poziva na brz početak pregovora među suzakonodavcima kako bi se prije kraja godine postigao dogovor o reformi i njezinoj provedbi prije sljedećih europskih izbora jer je čvrst, uravnotežen, provediv i predvidljiv dugoročni okvir od najveće važnosti i za tržište dužničkih instrumenata;
- predlaže da se zahtjev nametanja obveze državama članicama s proračunskim deficitom od preko 3 % da deficit smanjuju za prosječno 0,5 % BDP-a godišnje,

osim u iznimnim okolnostima, zamijeni nečim što se može bolje prilagoditi specifičnim okolnostima država članica, čime bi se osigurala dugoročna održivost duga;

- poziva na to da se javna ulaganja – barem ona u zelenu tranziciju i obranu – promatraju odvojeno pri donošenju odluke o tome treba li otvoriti postupak u slučaju prekomjernog deficitu kako bi se svim državama članicama omogućilo da iskoriste javna ulaganja potrebna za provedbu zajedničkih prioriteta;
- smatra da bi u dogledno vrijeme, a najkasnije do 2026., trebalo uspostaviti fiskalni kapacitet EU-a kako bi se ispunile barem neke od ulagačkih potreba za zajedničke prioritete te kako bi se državama članicama omogućio fiskalni prostor za namirenje fiskalnih troškova višestrukih tranzicija koji se ne mogu smatrati;
- poziva na usvajanje definicije javnih ulaganja kojom bi se proširilo značenje prihvatljivih dugoročnih javnih rashoda i to tako da se taj pojam ne odnosi samo na ulaganja u fiksni kapital nego i na ulaganja u prirodni i ljudski kapital, čime bi se omogućila javna ulaganja u zelene i socijalne ciljeve;
- poziva suzakonodavce da prije donošenja nove Uredbe o metodologiji Akta o digitalnim uslugama izvrše daljnje i temeljite provjere kako bi se izbjegle neželjene automatske posljedice novih politika štednje, posebno s obzirom na socijalni učinak mjera koje će se u konačnici uvesti;
- smatra da se sankcije u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficitu ne bi smjele primjenjivati automatski, na temelju podjele zemalja u kategorije prema udjelu javnog duga u BDP-u;
- uvjeren je da bi „tehnički smjer kretanja“ najprije trebao biti u rukama nacionalnih vlada, podložan mišljenju neovisnih nacionalnih fiskalnih tijela i, u drugoj fazi, biti rezultat tehničkog dijaloga s Europskom komisijom kako bi se pojačala nacionalna odgovornost u tom postupku;
- ponavlja svoj poziv da se socijalni partneri i organizacije civilnog društva uključe u predloženu uredbu, s obvezom trajnih i strukturiranih savjetodavnih postupaka u raznim fazama novog okvira gospodarskog upravljanja. U dijalog u okviru europskog semestra trebali bi biti uključeni i EGSO i OR;
- smatra da Europski Parlament i nacionalni parlamenti imaju određenu ulogu u gospodarskom upravljanju EU-om radi jačanja demokratske odgovornosti.

- ***ECO/616 –Digitalni euro i opseg i učinci novčanica i kovanica eura kao zakonskog sredstva plaćanja***

Referentni Razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva
dokument/i: Vijeća

Ključne točke

EGSO:

- smatra da će uspjeh projekta digitalnog eura uvelike ovisiti o tome hoće li se njime ostvariti konkretna dodana vrijednost u smislu sigurnosti, povjerenja, širokog prihvaćanja i jednostavnog pristupa bez troškova za građane i gospodarske

subjekte. Smatra važnim cilj izgradnje digitalnog eura kao besplatnog europskog „javnog dobra“;

- naglašava važnost jasnog europskog pravnog okvira kojim se može uvesti iznimna mogućnost privremenih izuzeća za određene primatelje plaćanja, odnosno vrste primatelja plaćanja, i uskladiti prakse i standarde koji se razlikuju od jedne države članice do druge;
- smatra da, kako bi se osiguralo da građani i gospodarski subjekti u potpunosti prihvate digitalni euro, europske institucije moraju jasno definirati slučajevе upotrebe potencijalne digitalne valute središnje banke i utvrditi odgovarajuće mogućnosti u vezi s ključnim pitanjima (privatnost i izvršavanje zakonodavstva, tehnologija na kojoj se temelji, uloga privatnog sektora u odnosu na središnju banku);
- poziva na kontinuirano istraživanje i ekonomsku analizu utjecaja na bankarstvo, plaćanja, građane i poduzeća kako bi se ispravno razumjeli učinci i omogućilo pažljivo osmišljavanje uvođenja tog novog oblika novca. Pritom treba usporediti operativne i infrastrukturne troškove te potencijalni učinak na finansijsku uključenost, dostupnost gotovine građanima i otvorenu stratešku autonomiju EU-a i usporediti ih s koristima projekta;
- potiče široku javnu raspravu o razlozima za moguće izdavanje digitalnog eura te njegovim prednostima i nedostacima kako bi se donijele informirane odluke i osiguralo da javnost razumije taj projekt;
- duboko je uvjeren da bi digitalni euro trebao europsko gospodarstvo učiniti konkurentnijim na globalnoj razini, omogućiti inovacije i poboljšati stratešku autonomiju EU-a. Osim toga, mogao bi povećati dostupnost, poboljšati brzinu i smanjiti troškove prekograničnih plaćanja te omogućiti lakšu razmjenu s područjima gdje se koristi druga valuta;
- smatra da bi ESB trebao redovito procjenjivati i pratiti kako bi i u kojoj mjeri pružatelji platnih usluga trebali imati pravo na povrat ulaganja povezanih s uspostavom infrastrukture digitalnog eura i usluga za korisnike, s obzirom na to da će oni s vremenom imati koristi od preusmjeravanja plaćanja malih vrijednosti na digitalne kanale;
- smatra da je ključno voditi računa o tome da digitalni euro nema negativan učinak na finansijsku stabilnost ili kreditni potencijal, odnosno da ne utječe neopravdano na osnovu financiranja kreditnih institucija;
- smatra da bi trebalo poštovati načelo statusa eura kao zakonskog sredstva plaćanja, i gotovinskog i digitalnog, pri čemu su usklađena pravila koja reguliraju status zakonskog sredstva plaćanja bitni aspekti jamčenja upotrebljivosti obaju oblika eura;
- poziva na provjeru konkurentnosti prijedloga kako bi se potvrdilo da on ima pozitivan učinak na postizanje postavljenih ciljeva i na pružanje potpore građanima i poduzećima, otvaranje radnih mesta i poboljšanje radnih uvjeta.

- ***INT/1006 Paket za carinsku reformu***

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Carinskog zakonika Unije i Carinskog tijela Europske unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 952/2013 [neslužbeni prijevod]

COM(2023) 258 final - 2023/0156 COD

EESC-2023-01888-00-00-AS-TRA

EGSO:

- naglašava potrebu za privlačenjem specijaliziranih stručnjaka za carinu u netradicionalnim područjima kao što su zaštita okoliša, komunikacija, podrška korisnicima i socijalna sigurnost promicanjem karijera u području carine među mlađim generacijama i provedbom programa osposobljavanja i prekvalifikacije u svim državama članicama;
- zalaže se za jasno definiranu strategiju za integraciju umjetne inteligencije u carinske sustave, uz očuvanje etičkih aspekata u svim fazama tog postupka;
- ne slaže se s prijedlogom da se zahtjev smatra odbijenim ako neko carinsko tijelo propusti utvrđene rokove za priopćavanje svoje odluke. Upravo suprotno od prijedloga Europske komisije, u takvim bi slučajevima trebalo smatrati da su zahtjevi prihvaćeni;
- preporučuje da se poduzećima iz EU-a omogući neograničen pristup svim zakonima, propisima, smjernicama i relevantnim savjetima u vezi s njihovim aktivnostima povezanim s carinom. EGSO osobito traži da se Carinskom tijelu EU-a (EUCA) dodijeli posebna uloga u pružanju potpore MSP-ovima.

- **SOC/777 Smjernice za zapošljavanje**

Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica

COM(2023) 599 final - 2023/0173 NLE

EESC-2023-02548-00-00-AS-TRA

EGSO:

- pozdravlja Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica;
- upozorava na postojanu političku nestabilnost, visoku stopu inflacije i visoke kamatne stope, što uzrokuje smanjenje kupovne moći građanâ i konkurentnosti poduzećâ i utječe na odluke u pogledu ulaganja u privatnom i javnom sektoru. Te bi poteškoće mogle ugroziti provedbu smjernica za politike zapošljavanja u državama članicama i ostvarivanje ciljeva europskog stupa socijalnih prava i ciljeva utvrđenih za 2030. godinu;
- smatra da je neophodno poduzeti korake kako bi se ojačala uloga socijalnih partnera i njihovo sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi reformi i politika u području zapošljavanja te socijalnih i gospodarskih reformi i politika, među ostalim izgradnjom njihovih kapaciteta;
- ponovno ističe svoju zabrinutost zbog mogućih posljedica ponovnog uvođenja fiskalnih pravila 2024., čime bi se okončala obustava koja se provodila tijekom posljednjih godina;
- čvrsto vjeruje da štednja nije rješenje, što se i pokazalo u prošlosti. Upravo suprotno, rješenje su održive javne politike utemeljene na solidarnosti, slične onima koje su se provodile tijekom pandemije i nakon izbjijanja rata;
- zalaže se za olakšavanje pristupa tržištu rada, osobito povećanjem stope sudjelovanja žena, mladih, osoba s invaliditetom, neaktivnih i niskokvalificiranih osoba, osoba iz trećih zemalja i pripadnika ostalih ranjivih skupina. Time bi se poticala gospodarska i društvena održivost poduzećâ i doprinijelo poboljšanju kvalifikacija zaposlenikâ i uvjetâ rada;
- primjećuje da je neophodno povećati ponudu radne snage i poboljšati pristup cjeloživotnom zapošljavanju, vještinama i kompetencijama.

- ***ECO/625 - Revizija višegodišnjeg finansijskog okvira u sredini programskog razdoblja***

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Revizija u sredini programskog razdoblja višegodišnjeg finansijskog okvira za 2021. – 2027.

COM(2023) 336 final

EESC-2023-03172-00-00-AS-TRA

EGSO:

- smatra da je višegodišnji finansijski okvir (VFO) važan alat za financiranje programa i mjera u svim područjima politika, u skladu s dugoročnim prioritetima;
- u potpunosti podržava hitnu potrebu za postizanjem brzog dogovora o reviziji u sredini programskog razdoblja višegodišnjeg finansijskog okvira za 2021.–2027. na temelju sljedećeg:
  - pružanjem kontinuirane potpore Ukrajini, stavljujući joj na raspolaganje finansijska sredstva potrebna za obnovu i ispunjavanje uvjeta na njezinu putu prema pristupanju EU-u;
  - pružanjem potrebnih finansijskih sredstava EU-u za ispunjavanje političkih prioriteta u područjima kao što su zelena i digitalna tranzicija, migracije, zdravlje, europski stup socijalnih prava i gospodarski oporavak;
  - osiguravanjem vladavine prava u državama članicama EU-a i u postupku obnove Ukrajine, uz uvjetovanost financiranja koja je povezana s reformama;
  - uvođenjem učinkovitih mjera praćenja za nadzor provedbe programa, uz uključivanje organizacija civilnog društva u taj proces;
  - širokim uključivanjem civilnog društva u osmišljavanje, planiranje i provedbu programa VFO-a;
- smatra da su izmjene predložene u reviziji ograničene, što ukazuje na nedostatak ambicije i predstavlja tek dopunu okvira. Osim toga, revizija je u potpunosti nepovezana s radom Europske komisije na strateškom predviđanju;
- smatra da se revizijom ne rješava problem opterećujućih učinaka proračuna na zapošljavanje i poduzeća te smanjene kupovne moći VFO-a zbog visoke inflacije. Nedostaju i ključna pitanja kao što su starenje europskog društva i demografske promjene. EGSO smatra da bi VFO trebao bolje odražavati sve glavne prioritete EU-a;
- smatra da predloženi program Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) ima premalen opseg u odnosu na slične inicijative u drugim zemljama;

- preporučuje dugoročne strategije, uključujući stvaranje održivog fiskalnog okvira za smanjenje izloženosti kamatnim stopama, učinkovitiju dodjelu administrativnih sredstava i uključivanje preventivnih mjera za nepredviđene događaje;
- također poziva na reviziju računovodstvenog okvira gornje granice rashoda kako bi se prednost dala prihodima, koji rastu usporedno sa stvarnom inflacijom, dok rashodi rastu uz fiksni trend od 2 %.

- ***INT/1040 - Platforma STEP***

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu („STEP”) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ, uredaba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241

COM(2023) 335 final - 2023/0199 COD

EESC-2023-03586-00-02-PAC-TRA

EGSO:

- preporučuje da ulaganja u ljudski kapital idu ruku pod ruku s ulaganjima u istraživanje i razvoj proizvodnih tehnologija. posebno poziva na razvoj politika za ujednačeno usavršavanje i prekvalifikaciju radnika u 27 država članica kako bi se izbjegli „odljev mozgova” i konkurentske asimetrije;
- preporučuje suzakonodavcima da u zakonodavnom postupku promiču ujednačeno tumačenje sektora obuhvaćenih uredbom, koje još nije uključeno u Prijedlog Komisije;
- poziva Europsku komisiju da na temelju prethodnog iskustva procijeni mogućnost razvoja istinskog fonda za suverenost tijekom pregovora o VFO-u za razdoblje 2028. – 2034. i poprati ga nizom dugoročnih reformi usmjerenih na budućnost kako bi se pružila potpora industriji radi postizanja fiskalne stabilnosti i pravednosti među državama članicama.

- ***ECO/607 - Evaluacija provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost sredinom provedbenog razdoblja***
(evaluacijsko izvješće)

EESC-2023-00508-00-00-RESE-TRA

Ključne točke

EGSO:

- tvrdi da je u svim zemljama potrebno poboljšati provedbu reformi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. To bi se moglo postići pružanjem jasnijih smjernica, olakšavanjem suradnje među dionicima i svladavanjem prepreka i izazova s kojima se suočavaju razni sektori;
- poziva Europsku komisiju i nacionalne vlade da putem formalnih, strukturiranih i stalnih postupaka savjetovanja osiguraju usklađenost s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost u pogledu uključenosti socijalnih partnera i organizacija civilnog društva u provedbenu fazu planova za oporavak i otpornost;
- u vezi s protokom informacija ističe da postoji potreba za detaljnijim, pravodobnjim i usklađenijim informacijama o provedbi planova za oporavak i otpornost koje bi dostavljali razni posrednički korisnici i krajnji primatelji i koje bi obuhvaćale barem ukupni iznos, područje primjene i sklapanje ugovora. Štoviše, nadležne institucije trebale bi rutinski pružati jasnije, ažurirane informacije o statusu provedbe, postizanju ključnih etapa, ciljevima i isplati sredstava;
- insistira na tome da je potrebno reagirati u pogledu sporosti provedbe projekata, posebno u nekim sektorima, prije nego što bude prekasno pa stoga poziva Komisiju i nacionalne vlade da poduzmu mjere za pojednostavljenje postupaka, smanjenje birokracije i pružanje potrebne potpore kako bi se osigurala pravovremena i djelotvorna provedba projekata;
- tvrdi da bi trebalo poduzeti mjere za pojednostavljenje postupaka, smanjenje administrativnog opterećenja i pružanje ciljane potpore kako bi se MSP-ovima omogućilo da iskoriste Mehanizam za oporavak i otpornost;
- poziva na veću fleksibilnost u pogledu odabira projekata, dodjele sredstava i vremenskog okvira za prilagodbu promjenjivim okolnostima i novim potrebama, kao i na poboljšanje koordinacije Mehanizma za oporavak i otpornost s drugim europskim investicijskim instrumentima kao što su strukturni i kohezijski fondovi;
- ističe da organizirano civilno društvo poziva na to da se razdoblje provedbe prodluži za onoliko vremena koliko je potrebno da se iskoriste sva finansijska sredstva;

- ističe važnost uspostave djelotvornijih mehanizama praćenja i evaluacije kako bi se procijenila održivost i dugoročni učinak Mehanizma za oporavak i otpornost; organizirano civilno društvo mora biti uključeno u te mehanizme;
- smatra da bi po uzoru na druge programe povezane s isplatom sredstava EU-a trebala postojati obveza osnivanja odbora za praćenje (ili sličnih tijela) ili uključivanja odbora koji su već uspostavljeni u drugim područjima.

- **ECO/621 - Mehanizam za oporavak i otpornost i kohezijska politika: ususret kohezijskoj politici 2.0**

(razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva)

EESC-2023-02427-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- naglašava da je temeljno načelo kohezijske politike prema kojem „nитко не smije biti zapostavljen” i dalje snažno i valjano te da su partneri iz civilnog društva spremni nastaviti raditi njemu u korist putem čvrste ulagačke politike EU-a. To načelo treba sačuvati usprkos njegovim nedostacima;
- želi naglasiti da nejednakost mogućnosti može imati štetan učinak na dugoročan rast i konkurentnost na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a. Kohezijska politika stoga mora biti raznolikija i fleksibilnija kako bi se više pozornosti posvetilo ljudima;
- smatra da je potrebno proširiti, modernizirati ili revidirati niz instrumenata i pristupa kako bi se izgradila snažna, učinkovita, fleksibilna i obnovljena kohezijska politika, uz veći naglasak na kapacitetima, međuregionalnim vezama, učinkovitosti rezultata i mogućnostima za korisnike;
- smatra da upotreba sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) treba biti u potpunosti kompatibilna s provedbom buduće kohezijske politike i da se ulaganja i programi koji su već pokrenuti u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost ne smiju staviti na čekanje;
- smatra da posebnu pozornost treba posvetiti kategorijama osoba s nižim stopama zaposlenosti (žene, mladi, imigranti, niskoobrazovane osobe) za koje su potrebni programi namjenskog osposobljavanja, prekvalifikacije i potpore na licu mjesta;
- smatra da treba nastaviti štititi MSP-ove i njihovu održivost te istodobno pronaći načine financiranja velikih poduzeća, što je važan čimbenik konvergencije, posebno u vezi sa strateškim tehnologijama u okviru novog instrumenta STEP (Platforma za strateške tehnologije za Europu);
- naglašava da je važno stvarati nove gospodarske perspektive za slabije razvijena, udaljena, rijetko naseljena ruralna područja, otoke EU-a i najudaljenije regije. Također je potrebno riješiti problem jaza između ruralnih i urbanih područja i gradskih centara;
- smatra da se diversifikacija i specijalizacija moraju dodatno diferencirati u smislu finansijske potpore, načina potpore, upravljanja proračunom, ciljeva i ulaganja te smatra da je posebno važno pozvati države članice

- i regije EU-a da u taj proces šire i istinski uključe socijalne partnerne i druge organizacije civilnog društva;
  - uvjeren je da kohezijska politika mora ostati glavna investicijska politika EU-a kako bi se podržala europska regionalna politika prilagodbe klimatskim ciljevima, kako bi se ostvarilo ugljično neutralno društvo i postigla tranzicija;
  - smatra da se kohezijskom politikom moraju povećati digitalna ulaganja u postojeće programe usmjerene na premošćivanje digitalnog jaza jer digitalna tranzicija može dovesti do socijalnih i regionalnih razlika i smatra da se kohezijskom politikom mora osigurati učinkovita i pravedna raspodjela koristi od digitalizacije;
  - smatra da je nužno omogućiti racionalizaciju kohezijske politike za korisnike pojednostavljenjem i fleksibilnošću provedbe fondova koji se upotrebljavaju za postizanje njihovih ciljeva.
- ***REX/576 – Strategija pomorske sigurnosti EU-a i povezani akcijski plan „Poboljšana strategija pomorske sigurnosti EU-a za suočavanje s promjenjivim pomorskim prijetnjama***

Referentni dokument/i EESC-2023-02550-00-00-AS-TRA

EGSO:

- * prima na znanje usklađivanje ažurirane Strategije pomorske sigurnosti EU-a sa Strateškim kompasom i smatra da se Strategijom pomorske sigurnosti moraju očuvati suverenitet, sigurnost i konkurentnost EU-a. Davanjem prioriteta području pomorstva EU u svojem vanjskom djelovanju može unaprijediti svoje ključno političko načelo multilateralizma;
- * kad je riječ o financiranju, napominje da potrebe pomorske sigurnosti EU-a iziskuju povećana ulaganja država članica EU-a. Stoga, kako bi se osigurale sinergije između rasčepkanih vojnih kapaciteta EU-a, države članice moraju u većoj mjeri provoditi udruživanje i dijeljenje te trebaju utvrditi prioritetna područja za operativne napore i napore u području zajedničke nabave;
- * uviđa da ruska vojna agresija, nepredvidljivost i upotreba hibridnih strategija predstavljaju znatnu prijetnju međunarodnoj pomorskoj sigurnosti;
- * smatra da je suradnja EU-a i NATO-a ključna i da se mora ojačati boljom razmjenom informacija o stanju u pomorstvu i djelotvornijom koordinacijom u raznim područjima od zajedničkog interesa, uključujući zaštitu kritične infrastrukture;

- * poziva EU da intenzivira suradnju s međunarodnim partnerima na rješavanju zajedničkih problema, uključujući krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima;
  - * podržava napore koji se ulažu u to da se suradnja u području pomorske sigurnosti uvrsti u buduće trgovinske sporazume EU-a;
  - * zabrinut je zbog postojećeg strateškog oslanjanja EU-a na Kinu, a posebno zbog sve više kineskih operacija u lukama raznih država članica;
  - * naglašava važnost sigurnosti i zaštite pomoraca te ističe potrebu za programima stručnog osposobljavanja kojima se jača kapacitet posade za borbu protiv kiberprijetnji i postupanje u slučaju sigurnosnih incidenta;
  - * poziva na hitan razvoj centraliziranog nadzornog centra na razini EU-a, koji bi zadovoljavao potrebe i civilnih i vojnih aktera. Objedinjavanjem i boljom koordinacijom postojećih platformi trebala bi se poboljšati razmjena informacija u pomorskom sektoru na razini EU-a;
  - * smatra da organizirano civilno društvo EU-a mora biti aktivno uključeno u stalnu suradnju i konstruktivne rasprave o razvoju pomorske sigurnosti.
- ***SOC/762 – Potpora civilnom društvu i njegovo financiranje u području temeljnih prava, vladavine prava i***

Referentni dokument/i: EESC-2023-01399-00-00-AS-TRA

EGSO:

- ponovno potvrđuje ključnu ulogu organizacija civilnog društva u demokraciji i žali zbog toga što potpora EU-a tim organizacijama ne odgovara važnosti njihove uloge i odgovornosti;
- podržava uspostavu finansijskog instrumenta posebno namijenjenog organizacijama civilnog društva koje se bave ljudskim pravima i demokracijom u EU-u, istovjetnog Europskom instrumentu za demokraciju i ludska prava (EIDHR) koji je dostupan za aktivnosti izvan EU-a;
- podržava uspostavu platforme slične mehanizmu za zaštitu boraca za ludska prava („Protect Defenders“) za borce za ludska prava koji su aktivni u državama članicama EU-a i potiče Europsku komisiju da uspostavi mehanizam upozoravanja i praćenja za suočavanje s izazovima i prijetnjama s kojima se susreću organizacije civilnog društva;
- predlaže da se ažurira metodologija koja se primjenjuje za izvješća Europske komisije o vladavini prava kako bi se istaknula uloga organizacija

civilnog društva u zaštiti vladavine prava i odgovornost država članica za rješavanje prepreka u vezi s time. EGSO potiče Europsku komisiju da zaključke iz izvješćâ EGSO-ove Skupine za temeljna prava i vladavinu prava o posjetima pojedinim zemljama uključi u svoju metodologiju;

- naglašava potrebu da se razmotre odgovarajući načini za rješavanje problema nesigurnosti rada u sektoru organizacija civilnog društva aktivnih u području demokracije, vladavine prava i temeljnih prava, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti sigurnosti radnih mjesta, općoj dobrobiti radnika koji rade u organizacijama civilnog društva i povezanoj finansijskoj stabilnosti njihovih organizacija;
- pozdravlja program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (CERV) i poziva na:
  - povećanje njegova kapaciteta i fleksibilnosti financiranja,
  - prelazak s financiranja koje se temelji na projektima na operativno financiranje,
  - niže zahtjeve za sufinanciranje,
  - rješavanje problema nerazmernog administrativnog opterećenja u vezi s prikupljanjem sredstava.